

Brüssel, 5. detsember 2017
(OR. en)

15425/17

TRANS 541

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	15053/17
Teema:	Nõukogu järelused edusammude kohta üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) ja Euroopa ühendamise rahastu (CEF) transpordiprogrammi rakendamisel – Nõukogu järelused (vastu võetud 5. detsembril 2017)

Delegatsioonidele edastatakse lisas „Nõukogu järelused edusammude kohta üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) ja Euroopa ühendamise rahastu (CEF) transpordiprogrammi rakendamisel“, mille nõukogu võttis vastu 5. detsembril 2017 oma 3581. istungil.

NÕUKOGU JÄRELDUSED**edusammude kohta üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) ja Euroopa ühendamise rahastu (CEF) transpordiprogrammi rakendamisel****VÕTTES ARVESSE**

- määrust (EL) nr 1315/2013 üleeuroopalise transpordivõrgu arendamist käsitlevate liidu suuniste kohta ning määrust (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu¹;
- nõukogu 3. detsembri 2014. aasta järeltõrgetu ja üleeuroopalise võrgu kohta²;
- Nõukogu järeltõrgetu „ELi meretranspordipoliitika prioriteetid 2020. aastani: konkurentsivõime, CO2-heite vähendamine, digiteerimine ülemaailmse ühenduvuse, tõhusa siseturu ja maailmatasemel merendusklatri tagamiseks“³;
- Rotterdams 20. juunil 2016. aastal vastu võetud ministrite avaldust üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) rakendamise kohta⁴;
- Rotterdams 21. juunil 2016. aastal vastu võetud ministrite avaldust „Raudteekaubaveokoridorid edendavad rahvusvahelist raudteekaubavedu“⁵;

¹ ELT L 348, 20.12.2013, lk 1.

² Dok 16363/14.

³ Dok 9976/17.

⁴ Dok 10308/1/16 REV 1.

⁵ Dok 10306/16.

- 1. märtsi 2017. aasta valget raamatut Euroopa tuleviku kohta⁶ ning 28. juuni 2017. aasta aruteludokumenti ELi rahanduse tuleviku kohta⁷;
- Euroopa koordinaatorite ühisdeklaratsiooni TEN-T ja Euroopa ühendamise rahastu tuleviku kohta,

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

1. KORDAB liikmesriikide pühendumust üleeuroopalise transpordivõrgu rakendamisele, et tagada ELi siseturu sujuv toimimine, tugevdada kõigi liidu piirkondade, nende seas äärepoolseimate piirkondade territoriaalset ühtekuuluvust, juurdepääsetavust ja ühenduvust, soodustada investeeringuid majanduskasvu ja töökohtade loomisse ELis ning tagada üleminek vähese heitega liikuvusele ja ELi uute, rahvusvahelisel tasandil kliimapoliitika eesmärkidega (COP21) seoses võetud kohustuste täitmine; sellega seoses TUNNISTAB transporditaristu ja -teenuste olulisust Euroopa ühtse transpordipiirkonna, energialiidu ja digitaalse ühtse turu loomisel;

Aruanded üleeuroopalise transpordivõrgu rakendamise kohta

2. VÄLJENDAB HEAMEELT komisjoni esitatud TEN-T rakendamist käsitleva esimese eduaruande üle ja TUNNISTAB, et kõnealuses aruandes antakse ülevaade TEN-T rakendamise olukorrast ning tuuakse esile investeeringuid, mis on tehtud Euroopa ühendamise rahastu (CEF), Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESIF) ja Euroopa Investeerimispanka (EIP) kaasabil, sealhulgas Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) kaudu;
3. MÄRGIB, et esimene aruanne ei sisalda teavet TEN-T-sse tehtud riiklike investeeringute kohta ja KUTSUB seetõttu komisjoni ja liikmesriike ÜLES kasutama järgmise aruande koostamisel lihtsamat ja selgemat aruandlusprotsessi, et lisada selline teave;
4. TULETAB MEELDE, et hiljemalt 31. detsembriks 2023 on komisjon kohustatud vaatama läbi TEN-T põhivõrgu rakendamise, hinnates eelkõige vajadust muuta põhivõrku, et võtta arvesse riiklike investeerimiskavasid ja transpordivoogudes toimuvaid arenguid;

⁶ Dokumendid 6952/17 + ADD 1 + ADD 2.

⁷ Dokumendid 11006/17 + ADD 1.

5. KINNITAB Euroopa koordinaatorite olulist rolli mitmeliigiliste põhivõrgukoridoride õigeaegse ja tulemusliku rakendamise hõlbustamisel ning TUNNISTAB, et koridori töökavad on sobiv vahend, mille abil seirata põhivõrgukoridoride arendamisel tehtavaid edusamme; sellega seoses VÄLJENDAB HEAMEELT koridoride töökavade teise põlvkonna üle, mis kiideti heaks 2016. aasta detsembris ning KUTSUB Euroopa koordinaatoreid ÜLES esitama ajakohastatud töökavad 2018. aasta alguseks;
6. TUNNISTAB, et jätkuvalt on vaja hõlbustada põhivõrgukoridoride projektide õigeaegset rakendamist; sellega seoses PALUB komisjonil nimetada ametisse uued Euroopa koordinaatorid, kelle volitused hakkavad kehtima alates 2018. aasta märtsist; KUTSUB koordinaatoreid ÜLES keskenduma oma tegevuses põhivõrgukoridoride rakendamisel sellele, et tugevdada koostööd ja kogemuste vahetamist põhivõrgukoridoride vahel ning tagada vajalik koostoime asjakohaste transpordi-, energia- ja telekommunikatsioonipoliitika eesmärkidega;
7. VÄLJENDAB HEAMEELT Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteemi (ERTMS) uue Euroopa arenduskava vastuvõtmise üle ning VÕTAB TEADMISEKS meremagistraalide esimese üksikasjaliku rakenduskava esitlemise; PALUB asjaomastel Euroopa koordinaatoritel jätkata jõupingutusi, et tagada ERTMSi ja meremagistraalide kooskõlastatud rakendamine;
8. TUNNISTAB raudteekaubaveokoridoride potentsiaali kulutõhusate meetmete väljatöötamisel TEN-T võrgu optimaalsemaks kasutamiseks ja PEAB TERVITATAVAKS Euroopa koordinaatorite jõupingutusi, et kasutada ära koostoimet raudteekaubaveokoridoridega;

Järjekindla projektide ettevalmistamise tagamine

9. VÄLJENDAB HEAMEELT põhivõrgukoridoridesse investeerimise vajaduse esimese hindamise üle, mille komisjon viis läbi koridoride soovituslike projektide nimekirjadest kogutud teabe põhjal; KUTSUB järgmise sammuna komisjoni ÜLES liikmesriikidega konsulteerides veelgi parandama töökavadele lisatud soovituslike projektide nimekirjade kvaliteeti, et teha kindlaks asjakohased projektid eesmärgiga tagada põhivõrgukoridoride õigeaegne lõpuleviimine;
10. MÄRGIB, et nimetatud esimene hindamine näitab, et ajavahemikul 2016–2030 kavandatud investeeringu suurus on kokku 607 miljardit eurot põhivõrgukoridoride puhul ja ligikaudu 750 miljardit eurot põhivõrgu puhul; MÄRGIB lisaks, et ajavahemikul 2021–2030 on põhivõrku vaja investeerida ligikaudu 500 miljardit eurot ja kui võtta arvesse üldist võrku ja muid transpordialaseid investeeringuid, siis ligikaudu 1,5 triljonit eurot; TOONITAB, et põhivõrgukoridoridesse investeerimine suurendaks kõnealusel perioodil kogu ELi ulatuses SKP-d täiendavalt hinnanguliselt 4,5 triljoni euro võrra või täiendavalt hinnanguliselt 1,8% võrra, mobiliseeriks hinnanguliselt 13 miljonit tööaastat ja aitaks üldiselt piirata CO₂-heidet ligikaudu 7 miljoni tonni võrra⁸;
11. KUTSUB komisjoni ÜLES esitama põhjalikumalt analüüsi TEN-T-ga seotud investeeringute mõju kohta töökohtade loomisele ja majanduskasvule 2018. aasta keskpaigaks;

Investeeringukeskkonna parandamine ja haldusmenethuste lihtsustamine

12. JÄÄB OOTAMA eduaruannet Christophersen-Bodewig-Secchi aruande kohta, mis peaks rõhutama arengut nende antud 12 soovitusel osas ning andma ülevaate sammudest ja täiendavatest meetmetest, mis on olulised investeerimisraamistiku parandamiseks Euroopas; VÄLJENDAB HEAMEELT, et mõned nõutud meetmetest on juba rakendatud, näiteks finantsturgude reguleerimise läbivaatamine ning avaliku ja erasektori partnerluse statistilised kriteeriumid;

⁸ Andmed põhinevad põhivõrgukoridoride uuringutel.

13. VÕTAB TEADMISEKS komisjoni uuringu, mille eesmärk on teha kindlaks takistused õigus- ja haldusnormides, mis mõjutavad põhivõrguprojektide tõhusat ja tulemuslikku planeerimist ja rakendamist; JULGUSTAB komisjoni hoolikalt hindama kõnealuses uuringus antud soovitusi, millega võivad kaasneda edasised meetmed;

Ühendumine Euroopa naaberriikidega

14. TUNNISTAB TEN-T võrgu naaberriikide taristuga ühendamise olulisust, et suurendada nii ELi kui ka asjaomaste riikide ühenduvust, majanduskasvu ja konkurentsivõimet;
15. selleks RÕHUTAB vajadust tagada, et ELi transpordiettevõtjatele, kes osutavad transporditeenuseid naaberriikides, ei kehtestata diskrimineerivaid ega piiravaid meetmeid;

Ülevaade Euroopa ühendamise rahastu vahetulemustest transpordisektoris

16. JÄÄB OOTAMA CEFi vahehindamise tulemusi ning CEFi programmi hindamise tulemusi, mis käsitlevad programmi sidusust teiste ELi vahenditega ja selle elluviimist kooskõlas ELi prioriteetidega, tõhusust täiendavate investeeringute kasutusele võtmisel ELi transporditaristu parandamiseks ja suutlikkust luua ELi lisaväärtust;
17. PEAB TERVITATAVAKS ELi rahastamiskavade mitmekordistavat mõju, mis on CEFil seni võimaldanud käivitada ligikaudu 45 miljardi⁹ euro väärtuses investeeringuid transpordisektori arendamisse;
18. TUNNISTAB, et käesoleva aasta detsembriks on 92,2% CEFi toetusteks mõeldud transpordieelarvest (23,2 miljardit eurot) eraldatud esimeses kolmes voorus ning ühtekuuluvuspakett on eraldatud täies mahus; MÄRGIB, et nõudlus CEF rahastamise järele ületas märkimisväärselt olemasolevad vahendid;

⁹ Andmed põhinevad komisjoni hinnangutel.

19. TULETAB MEELDE, et projektide konkurentsipõhine valikumenetlus ja CEFi eelarve tulemuslik täitmine, sealhulgas praegu CEFi määruse artiklis 12 sisalduva „kasuta või kaota“ põhimõtte kohaldamine, on CEFi eduks hädavajalikud; ja sellega seoses KUTSUB kõiki toetusesaajaid ÜLES projekte õigeaegselt rakendama;
20. MÄRGIB, et alates selle loomisest on CEF näidanud üles ka teatavat valdkondadevahelise koostoime potentsiaali transpordi-, energia- ja lairibaprojektides ja sellega seotud prioriteetides (nt CO₂-heite vähendamine, digiteerimine ja innovatsioon), mida tuleb veelgi suurendada;

Innovatiivsete rahastamisvahendite kasutuselevõtt transpordi puhul

21. MÄRGIB, et seni on üksnes 9% kõigist EFSI kaudu kasutusele võetud investeeringutest tehtud transpordisektorisse, vaatamata sellele, et CEF transpordiprogramm andis suurima panuse EFSI tagatisfondi loomisse; RÕHUTAB siiski, et 2017. aasta novembrini on EFSI kaudu toetatud 53 projekti, millega aidatakse kaasa transpordieesmärkide saavutamisele, ajendades tegema kokku 22,3 miljardi euro väärtuses sellega seotud investeeringuid;
22. VÕTAB TEADMISEKS, et veel 12 transpordiprojekti on rahastatud ELi rahastamisinstrumentide, nt CEFi võlainstrumenti kaudu, võimendades rohkem kui 13,6 miljardit eurot; KUTSUB komisjoni ÜLES jätkuvalt hindama innovatiivsete rahastamisvahendite, mida on vajaduse korral kombineeritud toetustega, kasutamist, et hõlbustada rahaliste vahendite kättesaadavust transpordiprojektide jaoks liikmesriikides ja transpordiliikide jaoks;
23. VÄLJENDAB HEAMEELT selle üle, et komisjon käivitas 1,35 miljardi euro suuruse segarahastamise projektikonkursi, et anda toetusi transpordiprojektidele, mille eesmärk on meelitada ligi täiendavaid erasektori rahalisi vahendeid ja VÕTAB TEADMISEKS komisjoni ettepaneku lisada CEFi määrusesse võimalus moodustada CEFi segarahastamisvahendeid eesmärgiga meelitada ligi avaliku ja erasektori vahendeid, et suurendada ELi rahaliste vahendite tõhusust TEN-T ühishuviprojektide rahastamisel; KUTSUB komisjoni ÜLES esitama terviklikku teavet, milles on esitatud CEFi segarahastamise esimese projektikonkursi tulemused ja analüüsitakse sellest saadud õppetunde;

24. VÄLJENDAB HEAMEELT Euroopa koordinaatorite ühisdeklaratsiooni üle ja JAGAB nende nägemust tõhusamast ja integreeritumast Euroopast ning VÕTAB TEADMISEKS nende üleskutse suurema ELi toetuse järele koos suurema rahaliste toetuste eelarvega transpordivaldkonda Euroopa lisaväärtusega investeeringute tegemiseks;
25. KUTSUB komisjoni ÜLES kaasama veelgi rohkem avaliku ja erasektori rahastamisvahendeid ELi transpordipoliitika eesmärkide saavutamisse ning eelkõige põhivõrgu rajamisse 2030. aastaks ja üldvõrgu rajamisse 2050. aastaks ning vähesaastava liikuvuse strateegia rakendamisse, koostoimelisse, ühendatud ja automatiseeritud piiriülesesse liikuvusse ning ohutute ja turvaliste lahenduste edendamisse; KUTSUB ÜLES parandama transpordi-, energia- ja telekommunikatsiooniprojektide vahelist koostoimet parema raamistiku kaudu, et kõrvaldada järelejäänud puudujäägid; TOONITAB, kui oluline on tagada parem strateegiline planeerimine, soodustades mitmeliigilist ja kestlikku arengut ning võttes arvesse transporditaristu hooldusvajadusi;
26. KUTSUB ÜLES tugevdama Euroopa ühendamise rahastut kui strateegilist ELi investeerimisvahendit üleeuroopaliste võrkude elluviimiseks; TOONITAB, et kõnealune rahastu peaks jätkuvalt sisaldama üldist rahastamispaketti ja ühtekuuluvuspaketti ning seda tuleks rakendada eeskätt toetuste kaudu kõrvuti rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatistega, samuti toetuste ning avaliku ja erasektori rahastamisvahendite kombineerimise kaudu; TUNNISTAB, kui oluline on võimalik sünergia ESIFi ja muude ELi fondide ja rahastamisvahenditega TEN-T poliitika eesmärkide saavutamisse panustamisel;
27. TOONITAB kõikide transpordiliikide projektide Euroopa lisaväärtust, hõlmates piiriülesed lõigud, rajades puuduvad ühendused, kõrvaldades olulised kitsaskohad ning parandades TEN-T võrgu viimase etapi ühenduvust, tugevdades territoriaalset ühtekuuluvust kõigi piirkondade juurdepääsetavuse ja ühenduvuse kaudu ning aidates kaasa vähesaastavale ja ühendatud liikuvusele ja tagades koostalitlusvõime; KINNITAB TAAS toetuskomponendi olulist rolli selliste projektide õigeaegse rakendamise tagamisel kõnealuse rahastu kaudu;

28. TUNNISTAB, et praegu on rakendamisel mitu suurt piiriülest TEN-T projekti, mis on kavandatud lõppema enne 2030. aastat ning TUNNISTAB, et selliste projektide rakendamine sõltub suurel määral poliitilisest pühendumusest ja rahaliste vahendite kättesaadavusest nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil;
29. TUNNISTAB, et tuluteenivad transpordiprojektid sobivad sageli paremini selleks, et kasutada innovatiivseid rahastamisvahendeid ja segarahastamist; TOONITADES samas, et toetuskomponent on vajalik projektidele, millel on väiksem potentsiaal teenida tulu, kuid mis loovad ELi lisaväärtust;
30. KINNITAB TAAS, et turul usutava ja pikaajalise mõju saavutamiseks peab ELi taristuinvesteeringute rahastamisvahend pakkuma stabiilsust kõigile sidusrühmadele nii prioriteetide osas kui ka toetuse näol; KUTSUB ÜLES tagama investeerimisraamistiku jätkumine Euroopa lisaväärtusega projektide jaoks.
-